

Fair trade-kriterier i Danmark

De følgende produktions- og handelskriterier udgør en fælles minimumsstandard for handel i Danmark med fair trade-varer fra ulande.

Kriterierne er vedtaget i Fair Trade Danmark, der er en sammenslutning af alle fair trade-aktører i Danmark. Overholdelse af disse kriterier er en forudsætning for medlemskab af Fair Trade Danmark.

Læs om:

- **Definition af fair trade**
- **krav til leverandører af fair trade-produkter**
- **krav til fair trade-importorganisationer**
- **krav til fair trade-butikker**

1. Definition af fair trade

Fair trade er en alternativ måde at praktisere international samhandel på.

Fair trade forudsætter en fælles forståelse mellem producenter, forhandlere og forbrugere om at fremme en bæredygtig udvikling i lokalsamfund i den tredje verden gennem et øget udbytte til producenter og arbejdere.

Fair trade har således til formål:

- at forbedre dårligt stillede producenters vilkår på markedet
- at fremme social lighed
- at beskytte miljøet
- at øge bevidstheden om de ulige handelsforhold mellem nord og syd
- at påvirke offentligheden gennem kampagner

Principper, som er fælles for alle parter inden for fair trade:

- 1. Respekt og omtanke for mennesker og miljø.
- 2. En fair betaling til producenter og andre handelspartnere. En fair pris skal sikre producenten en bedre betaling end den der normalt opnås for tilsvarende arbejde/produkter på det lokale marked.
- 3. Fremme ordentlige arbejdsforhold. Arbejdsmiljøet skal som minimum opfylde lokale betingelser og regler.

- 4. Medbestemmelse. Producenter, frivillige og ansatte medarbejdere skal inddrages i de beslutningsprocesser, der vedrører dem.
- 5. Beskyttelse og fremme af menneskerettigheder.
- 6. Særlig opmærksomhed rettes mod at forbedre forholdene for specielt fattige og udsatte grupper inden for produktion og handel, fx kvinder og børn, samt oprindelige folk.
- 7. Omtanke for miljø og bæredygtig udvikling inden for alle led i fair trade kæden.
- 8. Fremme af en bæredygtig udvikling ved at tilstræbe langsigtede og stabile handelsforbindelser.
- 9. Prioritering af produkter, hvor så mange led af forarbejdningsprocessen som muligt er foregået i oprindelseslandet.
- 10. Åbenhed og gennemsigtighed i alle led af organisationens opbygning og aktiviteter. Alle parter i fair trade kæden er forpligtet til at give oplysninger videre til hinanden om deres produkter og markedsføringsmetoder, og om hvordan de opfylder fair trade-kriterierne.
- 11. Forpligtelse til at bidrage til oplysning, uddannelse og kampagneaktiviteter.

2. Krav til leverandører af fair trade-produkter:

Producent- og eksportorganisationer

Generelle krav:

Producentorganisationer og eksportorganisationer, som leverer fair handlede varer til medlemmer af Fair Trade Danmark, skal tilslutte sig de definitioner og principper, som er beskrevet i afsnit 1. Det skal komme til udtryk i organisationens formålsparagraf, værdigrundlag, aktiviteter og publikationer.

Specifikke krav:

- 1. Produktionen af fair trade produkter skal i særlig grad sikre beskæftigelse og forbedret indkomst til fattige og udsatte mennesker.
- 2. Producenternes børn bør modtage skoleundervisning.
- 3. Børnearbejde, som udgør en trussel mod børnenes helbred, udvikling eller skolegang accepteres ikke.
- 4. Organisationen skal tilstræbe ligebehandling og modvirke diskrimination.

- 5. Organisationen skal være opbygget, så producenterne har reel medindflydelse.
- 6. Produktionen skal foregå med mindst mulig miljøbelastning. Der må ikke drives rovdrift på knappe ressourcer. Forurening skal stå i rimeligt forhold til de positive sider af produktionen.
- 7. Producenten bør ikke være afhængig af én enkelt aftager.
- 8. Fair trade bør ikke kun gavne den enkelte handelspartner, men have en positiv afsmittende effekt på lokalsamfundet.

3. Krav til fair trade importorganisationer

Generelle krav:

En importorganisation, som leverer fair handlede varer til fair trade butikker som er medlem af Fair Trade Danmark, skal tilslutte sig de definitioner og principper, som er beskrevet i afsnit 1. Det skal komme til udtryk i organisationens formålsparagraf, værdigrundlag, aktiviteter og publikationer.

Specifikke krav:

- 1. Importøren handler kun med fair trade varer.
- 2. Importøren skal sikre sig, at producenter og eksportører lever op til de krav der stilles til fair trade produktion og handel.
- 3. Importøren skal sikre producenterne en bedre betaling, end den der normalt opnås for tilsvarende arbejde/produkter på det lokale marked.
Virksomheder/kooperativer kan yde merbetalingen i form af sundheds- og uddannelsesfaciliteter, overskudsdeling, fordelagtige låneordninger m.v.
- 4. Når det ønskes af producenterne, skal importøren yde forudbetaling for varerne eller skaffe adgang til andre former for kredit.
- 5. Importøren bør etablere varige handelsforbindelser med producenterne.
- 6. Importøren bør støtte producenterne med teknisk bistand, produktudvikling og uddannelse.
- 7. Handelen skal foregå uden mellemhandlere, hvis producenten herved kan ydes bedre handelsbetingelser.
- 8. Varetransporten skal være mest mulig miljøvenlig.
- 9. Importøren skal fremme afsætningen ved f.eks. gennem markedsundersøgelser at klarlægge

afsætningsmulighederne for fair trade produkterne. Importøren skal give tilbagemelding til producenten om hvilke krav produkterne skal opfylde og hvordan markedsforholdene er.

- 10. Importøren skal gennem sin prispolitik fremme afsætningen af fair trade produkterne for dermed at tilgodese producenternes interesse i størst mulig afsætning. Et evt. overskud skal som hovedregel bruges til at fremme Fair Trade.
- 11. Importøren skal være en demokratisk organiseret organisation.
- 12. Importøren skal bistå fair trade butikkerne med information om varerne og producenterne, og om hvordan de opfylder fair trade-kriterierne.

4. Krav til fair trade-butikker

Generelle krav:

En fair trade butikker, som er medlem af Fair Trade Danmark, skal tilslutte sig de definitioner og principper, som er beskrevet i afsnit 1. Det skal komme til udtryk i butikkens formålsparagraf, værdigrundlag, aktiviteter og publikationer.

Specifikke krav:

- 1. Butikkens hovedformål er at handle med fair trade produkter. Herved forstås produkter, der er importeret inden for rammerne af afsnit 3, samt produkter hvor importøren står uden for Fair Trade Danmark, men dog opfylder afsnit 1.B og punkterne 3.B.2, 3, 5, 7, 8, og 12. Mindst 90% af butikkens varesortiment af produkter fra ulande skal være fair handlede produkter.
- 2. Butikken skal gennem sin prispolitik fremme afsætningen af fair trade produkterne for dermed at tilgodese producenternes interesse i størst mulig afsætning. Et evt. overskud skal som hovedregel bruges til af fremme Fair Trade.
- 3. Butikken skal gennem sin prispolitik ligeledes være loyal over for forbrugeren, der handler i tiltro til, at varernes evt. høje pris afspejler en høj producentbetaling.
- 4. Butikken skal melde tilbage til importøren om hvordan varerne sælger og gerne komme med ideer til produktudvikling.
- 5. Butikken skal være demokratisk organiseret. Der skal være åbenhed og gennemsigtighed i alle forhold, så forbrugeren kan forvisse sig om, at varerne opfylder fair trade kriterierne og at butikken lever op til kravene for fair

trade butikker.

- 6. Butikken skal informere forbrugerne om fair trade. Den skal oplyse om varerne og producenterne, og om verdenshandelssituationen. Desuden skal butikken deltage i kampagner, der har til formål at forbedre producenternes forhold og at påvirke national og international politik

Europæisk netværk

Kriterierne er baseret på [NEWS!](#)'kriterier af 10. oktober 1998. NEWS!, som er et netværk af 15 nationale sammenslutninger af fair trade butikker og importører, har vedtaget et sæt minimumskriterier for Fair Trade, som skal praktiseres af alle implicerede parter. Dette skal være med til at sikre en fælles forståelse og praktisering af Fair Trade i alle de 2.500 fair trade butikker i Europa, som er tilknyttet NEWS!

Fair Trade Danmark har tilsluttet sig disse europæiske minimumskriterier på sine medlems-organisationers vegne. Samtidig mener Fair Trade Danmark, at der på nogle områder er behov for en udbygning og præcisering af de europæiske minimumskriterier, hvilket er formålet med dette dokument.

**Fair Trade Butikker finder i: Dronninglund, Århus, Vejle, Odense, Roskilde
Høje Tåstrup og København**

Butikkerne og en Web-shop finder du på: www.fairtrade.dk